

Mijnheer de eerste voorzitter

dank mij het woord te verlenen op deze voor de bij ons aanwezige jonge masters in de rechten zo belangrijke dag in hun professionele loopbaan en dank voor de organisatie van de plechtige openingszitting.

Mijnheer de procureur-generaal

Mevrouwen en heren magistraten

1 Genodigden

Deze plechtige zitting is een vervolg van de eerdere plechtige zitting die ik begin juli mocht bijwonen op de Universiteit Gent, bij de uitreiking van de masterdiploma's in de rechten.

Toen was er trots - en waarschijnlijk ook opluchting - bij de studenten, maar ook veel vreugde en plezier.

Beste jonge masters als stafhouder - en dit pas sinds vandaag en nog nat achter de oren - begroet u ook van harte.

Vandaag, op deze plechtige openingszitting van het Hof van beroep Gent, legt u publiek de eed af als advocaat met evenveel trots en vreugde, onder het oog van uw fiere ouders, uw vrienden en geliefden.

Ik hoop van harte dat u het beroep van advocaat met liefde zal uitoefenen, dag in dag uit.

Voor het beroep van advocaat is niet alleen kunde, ook weerbaarheid, moed, plezier en liefde vereist.

2 Meer dan ooit zal u als advocaat geconfronteerd worden met vragen over rechtvaardigheid, humaniteit en intelligentie.

U heeft het reeds gehoord, u zal zweren geen zaak aan te raden of te verdedigen die u in gemoede niet rechtvaardig acht.

Dit is een vergaand engagement.

Wij verwachten van u, dat u en u alleen acht, oordeelt wat rechtvaardig is.

De advocaat is partijdig, zo hoort het, maar aan u als eerste te oordelen over het rechtvaardige belang van de cliënt - een arme sloeber of de puissant rijke – en dit vooraf aan uw tussenkomst.

(Rechtvaardigheid)

De filosofe Simone WEIL schrijft dat rechtvaardigheid eigen is aan de Oude Grieken, die voor het begrip 'Recht' geen woord hadden.

3 Rechtvaardigheid is als de liefde, gebaseerd op de wederzijdse instemming.

Simone WEIL verwijst naar de Atheense generaal THUCYDIDES, ook wel de vader van de geschiedenis geheten en citeert hem:

“waar er een sterkere is en een zwakkere, wordt het mogelijke (niet het rechtvaardige) uitgevoerd door de sterkere en aanvaard door de zwakkere. De dienst wordt uitgemaakt door hij die daartoe de macht heeft. Wanneer iemand niet de mogelijkheid heeft om te weigeren zal niet naar zijn instemming gezocht worden.”

‘Recht’ is duidelijk geen synoniem voor rechtvaardigheid; de praktijk zal het u leren: **dura lex sed lex.**

Recht komt uit ... het Antieke Rome.

In een humane democratische rechtstaat is uw eed te begrijpen, te dragen en uit te voeren.

4 Niet zo in samenlevingen waar de humane en democratische rechtsprincipes deels of geheel opzij worden geschoven en advocaten – heden en nabij – op de bres staan voor rechtvaardigheid.

U zal in de samenleving het rechtvaardige verdedigen voor uw cliënt, als deze onrechtvaardig wordt behandeld. U zal luisteren naar het gestamel van de zwakkere en zorgen dat deze gehoord en begrepen wordt door zoveel als mogelijk mensen.

Deze opdracht geldt niet alleen voor pleitende advocaten (de toga-advocaten), deze geldt evenzeer voor de adviserende advocaten (de kostuumadvocaten).

Adviserende advocaten worden meer en meer aangesproken op de gevolgen van hun adviezen.

De vraag wordt maatschappelijk – vooral door jonge mensen als u – luid gesteld: brengen deze adviezen geen rechtvaardige belangen in gevaar? Bij wijze van voorbeeld: de bescherming van kinderrechten (in de kledingindustrie), van mensenrechten (bij ontginning van grondstoffen), van milieurechten (export/dumpen van elektronisch afval of overproductie van kledij).

In de preambule van de Solicitors Regulation Authority de toezichthouder op de advocatuur in het Verenigd Koninkrijk staat: **‘If clients’ interests conflict with justice, justice wins’**, het principe werd recent benadrukt door Jonathan GOLDSMITH (lid van de Law Society Council) naar aanleiding van de procedures tegen advocaten in hun aansprakelijkheid voor:

*klimaatverandering;

*SLAPP’s (Strategic lawsuits against public participation)¹ (procedures om te intimideren);

*NDA (non disclosure agreements in zaken van seksuele intimidatie),

*Belastingontwijking ...

¹ On 27 June 2023, the Legal Affairs Committee (JURI) adopted its report on the proposal for a directive concerning the protection of journalists and human rights defenders from abusive civil proceedings [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733668/EPRS_BRI\(2022\)733668_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733668/EPRS_BRI(2022)733668_EN.pdf)

Rechtvaardigheid is een essentieel onderdeel van de advocatuur, basis van humaniteit.

Zorg er goed voor, in het belang van eenieder, in het belang van wie na u komt.

Weet ook als jonge advocaat dat humaniteit de drager is van de rechtstaat.

6 De menswetenschappen, waaronder het recht en de rechtspraak, worden meer en meer overschaduwd door de harde wetenschappen, onder meer door de spectaculaire ontwikkelingen in de informaticatechnologie, met prominent:

de ongebreidelde, vooral private, ontwikkeling van sterke artificiële intelligentie die ingezet wordt op allerlei domeinen, ook het recht.

U zal van begin af in de advocatuur voluit geconfronteerd worden met deze explosieve evolutie.

Uw inventiviteit en samenwerking zijn het antwoord op deze evolutie, die zeker haar weg vindt in de rechtspraak, de wetgeving en de samenleving.

Uw intelligentie is uw grondstof

die u 'eigen zinnig', waar nodig 'onconventioneel', kan inzetten om het rechtvaardig belang van uw cliënt te verdedigen.

7

Maar dit vereist een persoonlijk zelf denken, het herdenken van problemen, het stellen van vragen, het overwegen en beslissen ... en dit soms met grote moed.

Voor deze grote uitdagingen staat u niet alleen.

De magistratuur – iedere magistraat – zal de diepgaande evoluties in de samenleving, in het recht, met zorg en integriteit opvolgen om de rechtvaardige belangen van uw cliënten te beoordelen en waar nodig te beschermen.

Weet dat magistraten houden van intellectuele uitdagingen.

Spreek hun verbeelding aan, biedt hen alle mogelijkheden om rechtvaardige beslissingen te kunnen nemen.

Daag uit, ga in debat, verdedig met uw persoonlijkheid, met uw eigen zinnige benadering, het belang van de cliënt.

Ik verzeker u dat u op de waardering mag rekenen ... ook al wint u niet uw zaak.

Alle advocaten heten u werkelijk van harte welkom.

8

U bent hun herinnering, hun hoop en toekomst.

De confraters zullen u bijstaan als u het even – of wat langer – niet weet, als u het moeilijk heeft, als u het niet ziet zitten ... zij zullen u helpen

zodat u kan genieten van het unieke gevoel,

'the hunters trance'², het enorme genoegen bij het vinden van een oplossing voor het probleem van uw cliënt

² Edward O. Wilson, *The Origin of creativity*, 2017 (bioloog en natuurwetenschapper)

*

Mijn tijd is om, mijnheer de eerste voorzitter, ik sluit af.

Komende confraters geniet van uw ervaringen in de advocatuur, het zal u altijd bijblijven, ook al verlaat u het beroep voor andere uitdagingen, mogelijk in de toekomst zetelend op een andere plaats in dit halfrond ... zoals meerderen hier aanwezig.

9 Ik wens u het allerbeste, persoonlijk en professioneel.

Mag ik u vragen geachte eerste voorzitter de eed van advocaat af te nemen van de kandidaat-stagiair-advocaten aan de Gentse balie?

01 september 2023

Frank Van Vlaenderen
advocaat